

Koledar (Vestnik) šolske družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za navadno leto 1910. Izdal in založilo vodstvo. Cena 1 K 20 h. V Ljubljani. Tisk „Narodne tiskarne“ 1909. — Koledar prinaša v pripovednem delu, simpatično pisani životopis največjega dobrotnika družbe, Viljema Polaka, izpod peresa Ant. Trstenjaka in več drugih zanimivih člankov, dalje pregled o društvenem delovanju in denarnem stanju. Izkupiček za knjižico je namenjen družbi, vsled česar se preplačila hvaljeno sprejemajo.

Slovenski Sokolski koledar za leto 1910. Uredil dr. G. Sajovic. V. letnik. V Kranju 1909. Izdal in založil vaditeljski zbor Sokola v Kranju. Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani. Cena 1 K. — Kakor prejšnja leta je tudi letos vsebina tega koledarja raznovrstna in bogata. Poleg drugega prinaša koledar v strokovnem delu četvero sokolskih koračnih pesmi in pa češko-slovenski telovadni slovarček, ki bo gotovo zelo zanimal.

Dijaški almanah za leto 1909/10. V Ljubljani 1909. Izdala „Eksekutiva slov. narodno-radikalnega društva“. Uredil Jože Pučnik. — Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani. — Almanah obsega razen koledarja in raznih v koledar spadajočih sestavkov sledеča poglavja: I. Šolstvo. II. Slov. srednje- in visokošolsko dijaštvo. III. Dijaška podpora društva. IV. Dijaško delo za slov. vseučilišče v l. 1908/09. V. Srednješolski del. VI. Članki. — Že iz teh naslovov je razvidno, da je vsebina almanaha jako aktualna.

Upton Sinalair: Džungel (Močvirje). Povest iz Chikaških klavnic. Avtorizirana slovenska izdaja, ki sta jo oskrbela Jože Zavertnik in Ivan Kaker. Založila „Slovenska delavska tiskovna družba“ v Chicagi, ILL, 1909. — Ta obsežni socijalni roman, ki mu je namen, osvetliti neznosne razmere, v katerih ječi en del ameriškega delavstva, ter ožigosati korupcijo gotovih krogov ameriške družbe, je preveden doslej na 17 jezikov. Slovenski prevod se čita dokaj lepo in priporočamo tem raje knjigo, ker se nam vidi vsak pojav na literarnem polju med našimi ameriškimi brati velikega pomena.

Dizionario biographico universale. (Manuali Koepli) I. II. Milano 1907. — Primerjajoče jezikoslovje tudi pri nas Slovencih ni ravno neznano, a o primerjavoči literaturi se pa res ne da skoro niti govoriti. Premalo se oziramo na druge narode, na vplive od drugih strani, ki so pa gotovo eksistirali. Proti severu, proti nemški strani še gre, a proti jugu je praznota. Laško slovstvo itd. nas presneto malo briga, in vendar smo tudi tu v dotiki in bi morali večkrat napraviti bilanco, kaj je novega tam doli in kako se vrši proces napredka pri Italijanh. Tudi vplive italijanske literature na našo bi bilo treba večkrat konstatirati, kajti od Prešern-Petrarca je že dolgo časa, in da bi se ne bil nobeden novejših ozrl tja doli, se mi zdi skoro nemogoče. Tu nič več o tem, opozoriti hočem le na Koeplijev ročno knjigo z gornjim naslovom, ki jo je priredil prof. Garollo. „Dizionario universale“ se imenuje ta biografski pregled s kratkimi podatki o možeh raznih narodov. Kar se tiče Slovencev, bi bil lahko dosti natančnejši, nego je. Krivo je temu pač pomanjkanje stikov in znanstvenih informacij. Pod Truber Primus stoji „di Rasica (Lubiana) fu scrittore eccles. sloveno, fantore della Riforma a Lubiana. m. a Deredingen“. Dalmatina in drugih ne omenja. O Valvazorju pravi „(von) Joh. Weichard (barone) di Lubiana, fu viaggiatore, collezionista e storico“. — Vodnik je doma „di Obresiska“ in „fu poeta sloveno“. Ta „Obresiska“ priča o nemškem viru „Oberšiška“. O Prešernu nič drugega kot „(3/12 1800—8/2 49) della Carniola, fu poeta lirico sloveno“. To je pač premalo za tako slavnega učenca